

Hanne tænkte ud af boksen og blev Bed & Breakfast-ejer

På Tyklundgaard bliver muligheder og uudnyttet potentiale omsat til handling og forretning. Således fik Hanne både Bed & Breakfast, pyntegrønt, plejebarn og kviekalve.

[Af Pia Erritsø Christiansen, kommunikationsansvarlig hos Landbrugsrådgivning Syd, pec@lrs.dk, tlf. 7374 2105](#)

Lidt uden for Løve i Midtjylland krydser man Hærvejen. Og Tyklundgaard Bed & Breakfast. Begge dele ligger smukt og lidt gemt væk, bag tusindvis af træer, bløde bakker og en flok græssende køer på Jyllands højderyg.

Nogle vil sige, at her ikke er meget at komme efter. Andre vil sige, at her er lige præcis dét, de leder efter: Fred og ro. Natur. Bløde senge og god morgenmad. Stilheden og naturen er det, der trækker de fleste gæster til Tyklundgaard. De vandrer typisk ad Hærvejen fra Viborg og sydpå, og efter en dagsvandring på 24-27 km må det være en lettelse at ane B&B-skiltet ret forude.

Fra drøm til virkelighed

Hanne Fisker købte Tyklundgaard i 1992 sammen med sin mand. Gården bestod af et gammelt stuehus fra 1876 og 29 hektar. Drømmen var et deltidslandbrug med god plads til familie og heste. Men tre år efter købet mistede Hanne sin mand i en trafikulykke. Og hvad gør man så?

- Efter ulykken gav jeg mig selv to år til at mærke efter, hvor min fremtid lå, fortæller Hanne. Jeg havde lyst til at blive boende, men samtidig var det en stor mundfuld og et stort ansvar at drive og vedligeholde ejendommen alene. På det tidspunkt havde Hanne nogle køer gående og et fuldtidsjob med meget rejseaktivitet. - Jeg passede dyrene om aftenen og følte ikke, at der var tid nok. Derfor var det held i uheld, at jeg blev opsagt i en fyringsrunde, for så var jeg nødt til at tænke ud af boksen.

Hærvejen blev Hannes levevej

Hanne byggede nyt stuehus i 1999 med to tomme værelser på førstesalen.

- De skal udnyttes, tænkte jeg, og så købte jeg to nye senge og startede Tyklundgaard

Bed & Breakfast. Jeg havde ikke nogen forkromet forretningsplan. Jeg gik bare i gang. Når andre kunne, så kunne jeg vel også, tænkte jeg. Og det fik Hanne ret i. Der kom rigtig mange gæster, særligt i perioden fra påsken til efterårsferien. Hanne fik travlt med at lave morgenmad og med at fortælle sin livshistorie om gården, økologien og køerne.

10 cykelturister satte tempo på udvidelse

Efter et par år kunne Hanne konstatere, at hun ofte måtte melde alt optaget og savnede sit privatliv. - Når gæsterne spiste morgenmad, sad jeg inde på mit kontor, fortæller hun, og det var ikke optimalt. Så jeg besluttede mig for at istandsætte loftetrummet på tilbygningen til en lejlighed, der kunne rumme 8-10 personer. - I december var planerne knap færdige, da en kunde ringede for at høre, om jeg kunne tage 10 cykelturister i juni det kommende år? Ja ja, sagde jeg. Og så fik vi travlt. Vinduerne blev malet dagen før cyklisterne ankom, men vi nåede det.

Plejebarn flytter ind

Da værelserne i stuehuset nu atter stod tomme, fik Hanne ideen om at få et plejebarn i aflastning.

- Kommunen søgte aflastningshjem med fred og ro, hvor børnene inddrages i de daglige pligter, og det havde jeg heldigvis god mulighed for, fortæller Hanne. Aflastningen blev efterhånden på fuld tid, og det var en stor succes for alle parter. Nu er plejebarnet dog fløjet fra reden, på efterskole, og Hanne overvejer et sæsonjob i vinterperioden, hvor lejligheden er langtidsudlejet.

Netværk og samarbejde betaler sig

B&B-gæster kommer ikke af sig selv, og Hanne samarbejder derfor med bl.a. Bed & Breakfast guiden, Silkeborg turistbureau og Vagabond Tours. Sidstnævnte arrangerer pakkerejser langs Hærvejen: Etaperne er planlagt, de bedste seværdigheder er beskrevet, og overnatningsstederne er book-

et. Tyklundgaard er ét af dem, med blot 1,5 km til Hærvejen. - Folk skal bare snøre vandrestøvlerne og følge kortet, og dét bliver mere og mere populært blandt mine gæster, der typisk er +50 år, fortæller Hanne. - Vi tilbyder også at fragte bagagen til næste overnatningssted, så turisterne kan nyde vandreturen uden tung oppakning.

Hannes nichelandbrug udvikler sig løbende, og hun sparrer og spørger aktivt i sit netværk.

- Jeg bliver bl.a. inspireret via gratis kurser og seminarer hos Erhverv Silkeborg og Visit Aarhus. Her var der f.eks. et kursus i mersalg, der resulterede i tilvalg såsom måltider, vildmarksbad og bagagetransport. - Jeg giver gerne mine egne ideer videre og anbefaler også andre overnatningssteder i området, hvis jeg selv må melde optaget.

Apropos anbefalinger, så fortæller jeg Hanne, at tre tidligere gæster alle har givet Tyklundgaard B&B topkarakteren fem stjerner på Facebook. - Det var jeg slet ikke klar over, griner Hanne, der ikke selv er på Facebook endnu og derfor er meget overrasket over, at hendes Bed & Breakfast er at finde dér.

Økologiske kviekalve og grovfoderproduktion

Tyklundgaard er mere end overnatninger. De 29 hektar bruges bl.a. til at dyrke grovfoder til bedriftens godt 25 økologiske kviekalve.

- Kviekalve er rolige dyr, der er forholdsvis nemme at håndtere og giver bedre kød, mener Hanne, som både har Angus samt krydsninger af Limousine, Simmentaler og Galloway.

Tidligere stod Hanne selv for både opdræt og kødsalg, men det var meget krævende, og Hanne besluttede at tilpasse aktiviteterne til et omfang, som hun selv kunne og ville være med til. - Nu køber jeg kalvene hos bl.a. Sdr. Omme Statsfængsel, når de er 5-6 mdr. gamle, fortæller hun. De får et

godt liv på Tyklundgaard, og så sælger jeg dem til Friland (en del af Danish Crown), når de er max. 30 mdr. gamle. Afregningsprisen er god, og jeg får tillæg ved at være økolog, på kontrakt og medlem af Dyrenes Beskyttelse, oplyser Hanne.

Det krævede dog lidt omstilling at skulle sælge kødet til Friland, når nu Hanne var vant til at sælge kødet til dem, hun kendte. - Første gang ringede jeg til slagteriet for at høre, hvor mit kød var endt henne, indrømmer Hanne, men det kunne de desværre ikke fortælle mig. Nu har jeg efterhånden sluttet fred med det. Man må jo være lidt business-agtig.

Pyntegrønt på mark med kile

Udover grovfoderproduktion bruger Hanne de øvrige hektar til det, der giver bedst mening. Således blev en mark, der kiler og ikke er egnet til maskiner, inddraget til Nobilis træer. Her kommer skovfogeden forbi om sommeren og bedømmer kvaliteten. Afregningsprisen afhænger blandt andet af træernes alder og nålenes farve. - Tidligere klippede og bundtede jeg selv pyntegrønt sammen med venner og familie, men det er virkelig hårdt og tidskrævende arbejde. Så nu er det udliciteret, fortæller Hanne. Hvert år leverer Tyklundgaard 10-12 tons pyntegrønt til adventskranse, juledekorationer og kirkegårde.

Planer om 4 hektar fredsskov

Hanne vil gerne i gang med skovrejsning, og det kan man søge støtte til via Skov- og Naturstyrelsen.

- Min økologirådgiver har regnet på, hvor meget jord jeg kan undvære til fredsskov, og hun er nået frem til 4 hektar, fortæller Hanne. Skovfogeden har lavet tegninger og beskrivelser, og jeg håber at blive godkendt til støtten. Jeg har godt nok fået afslag 3 år i træk, men vi prøver igen i går, siger Hanne forventningsfuldt. Hun kører derfor med to markplaner afhængig af, om der skal plantes fredsskov på Tyklundgaard eller ej.

Hannes bedste råd til kommende nicheproducenter

1. Tænk ud af boksen og udnyt dine muligheder og dit potentiale: Kan du f.eks. få støtte til at udvikle dine tomme bygninger, eller etablere en sø eller en fredsskov på et areal, der alligevel ikke egner sig til maskiner?
2. Vil du starte et Bed & Breakfast eller lign., så vær forberedt på at andre mennesker kommer tæt på. Du bør sikre dig dit private område, både indendørs og udendørs.
3. Vær ikke bange for at spørge og lære af andre, og for at give dine ideer videre. Når vi hjælper hinanden, går det meget bedre.